

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı

10 Ekim 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Suriye'ye yönelik Barış Pınarı Harekâtı'na ilişkin açıklaması

2.-Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyon üyeliğinden istifa eden Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'na katkılarından dolayı teşekkür ettiğine ve Komisyon üyeliğine seçilen İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'ya "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, KKTC Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Kudret Özersay'ın 16 Ekim 2019 Çarşamba günü KKTC ve bölgesel gelişmelere ilişkin olarak Komisyonu tekrar bilgilendireceğine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın onayıyla Birleşmiş Milletler 75. Genel Kurul Başkanlığına Türkiye adına aday gösterildiğine ilişkin açıklaması

5.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Dışişleri Komisyonu bünyesinde "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu" adlı bir daimî alt komisyon kurulması hakkında verdiği önergeye ilişkin açıklaması

6.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

7.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Adana Milletvekili Tulay Hatumoğulları Oruç'un ve Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

8.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

III. –ALT KOMİSYON

A)ALT KOMİSYONA SEVKLER

1.) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu kurulması

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, alt komisyon kurulmasını memnuniyet verici bulduğuna ve ABD Başkanı Donald Trump'ın Türkiye'ye yönelik tehdit içeren paylaşımları konusunda Dışişleri Bakan Yardımcısının Komisyonu bilgilendirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Adana Milletvekili Tulay Hatumoğulları Oruç'un, sınır ötesi hareketin Komisyon gündemine alınmasının gerekliliğine ilişkin açıklaması

3.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, usule ilişkin olarak mevcut gündemle devam edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayolu İle Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2002)

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2001)

4.- 8 Mayıs 1996 Tarihinde Taşkent'te İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2031)

5.- Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021)

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454)

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534)

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535)

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

1'inci Toplantı

10 Ekim 2019 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dışişleri Komisyonu saat 11.02'de açıldı.

Komisyon Başkanı Volkan Bozkır,

Suriye'ye yönelik Barış Pınarı Harekâtı'na,

Komisyon üyeliğinden istifa eden Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'na katkılarından dolayı teşekkür ettiğine ve Komisyon üyeliğine seçilen İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'ya "Hoş geldiniz." dediğine,

KKTC Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Kudret Özersay'ın 16 Ekim 2019 Çarşamba günü KKTC ve bölgesel gelişmelere ilişkin olarak Komisyonu tekrar bilgilendireceğine,

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın onayıyla Birleşmiş Milletler 75. Genel Kurul Başkanlığına Türkiye adına aday gösterildiğine,

Dışişleri Komisyonu bünyesinde "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu" adlı bir daimî alt komisyon kurulması hakkında verdiği önergeye,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Komisyonun bugünkü gündemine,

İlişkin açıklamalar yaptı.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu kurulması kabul edildi.

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, alt komisyon kurulmasını memnuniyet verici bulduğuna ve ABD Başkanı Donald Trump'ın Türkiye'ye yönelik tehdit içeren paylaşımları konusunda Dışişleri Bakan Yardımcısının Komisyonu bilgilendirmesi gerektiğine,

Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç, sınır ötesi harekâtın Komisyon gündemine alınmasının gerekliliğine,

Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, usule ilişkin olarak mevcut gündemle devam edilmesi gerektiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayolu İle Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2002),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2001),

8 Mayıs 1996 Tarihinde Taşkent'te İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2031),

Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802),

Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534),

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535),

Görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 12.22'de toplantıya son verildi.

10 Ekim 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YILDIZ (Denizli)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın 1'inci toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Suriye'ye yönelik Barış Pınarı Harekâtı'na ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Toplantıya başlamadan önce, Suriye'de çok önemli bir harekât dün başladı ve bu harekât aslında orada bir güvenli bölge oluşturmak ve terör örgütü unsurlarını oradan temizlemek ve ileride oluşacak bu güvenli bölgeye de ülkemizde misafir etmekte olduğumuz Suriyeli kardeşlerimizden büyük bir sayıyı orada yaşamaya imkân sağlayacak ortamı sağladıktan sonra buraya aktarmak. Türk Silahlı Kuvvetlerine ve orada şu anda bu harekâtı gerçekleştirmekte olan Mehmetçiklerimize Allah'tan yardım diliyorum, Allah onları korusun. İnşallah, hiçbir şehit vermeden ve bizi hiçbir üzüntüye boğacak bir olay gerçekleşmeden bu harekâtı sonlandıracaktırlar.

2.-Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komisyon üyeliğinden istifa eden Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'na katkılarından dolayı teşekkür ettiğine ve Komisyon üyeliğine seçilen İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'ya "Hoş geldiniz." dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Bu vesileyle, Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Radiye Sezer Katırcıoğlu Komisyonumuzdan istifa etti. Kendisine bu ana kadar Komisyonumuz çalışmalarına gösterdiği katkıdan ve çalışmalarımıza katılımından dolayı teşekkürlerimizi iletiyorum.

Keza, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Zafer Sırakaya Komisyonumuzun üyeliğine seçilmiştir. Kendisine de hoş geldiniz ve hayırlı olsun diyorum.

3.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, KKTC Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Kudret Özersay'ın 16 Ekim 2019 Çarşamba günü KKTC ve bölgesel gelişmelere ilişkin olarak Komisyonu tekrar bilgilendireceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Toplantı gündemine geçmeden önce iki hususu bilginize sunmak istiyorum.

Gelecek hafta 16 Ekim Çarşamba günü saat 14.30'da gerçekleştireceğimiz Dışişleri Komisyonu toplantısında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Sayın Kudret Özersay toplantımızı teşrif edeceklerdir ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve bölgesel gelişmelere ilişkin olarak Komisyonumuzu tekrar bilgilendireceklerdir.

4.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın onayıyla Birleşmiş Milletler 75. Genel Kurul Başkanlığına Türkiye adına aday gösterildiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Bu vesileyle şahsıyla ilgili bir gelişmeyi de burada tekrar Komisyonumuzun bilgisine sunmak istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın onaylarıyla 75'inci kuruluş yıl dönümünde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Başkanlığına Türkiye adına aday gösterilmiş bulunmaktayım. Ülkemiz ve milletimiz için bu çok önemli ve saygın göreve Dışişleri Komisyonu Başkanı olarak aday gösterilmiş olmaktan dolayı da büyük bir gurur duyuyorum.

5.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Dışişleri Komisyonu bünyesinde "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu" adlı bir daimi alt komisyon kurulması hakkında verdiği önergeye ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Yine, gündeme geçmeden önce, Dışişleri Komisyonumuz bünyesinde "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu" adlı bir daimi alt komisyon kurulması hakkında tarafımdan verilen bir önerge hakkında kısa bilgilendirme yapmak istiyorum. Daha sonra bu önergeyi okutup oylarınıza sunacağım.

Önergeyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanlığı bünyesinde, Türkiye dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ülkemizin siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik bağlarını muhafaza etmelerini ve geliştirmelerini sağlamak, ülke ya da bölgelerinde yaşadıkları sorunların çözümüne yardımcı olmak, yaşanan gelişmeler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek, gerektiğinde parlamenter diplomasi yoluyla sorunlara çözüm bulmak üzere Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu kurulmasını planlıyoruz. Dışişleri Komisyonu üyesi 10 milletvekilinden oluşacak alt komisyonda Dışişleri Komisyonunda temsil edilen siyasi parti gruplarının üye sayıları oranları dikkate alınarak yapılan orantısal dağıtıma göre; AK PARTİ'nin 5 üyesi, Cumhuriyet Halk Partisinin 2 üyesi, HDP'nin 1, Milliyetçi Hareket Partisinin 1 ve İYİ PARTİ'nin de 1 üyeyle temsil edilmeleri öngörülmektedir. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunun kurulmasına ilişkin önerenin kabulü hâlinde siyasi parti gruplarının 16 Ekim 2019 Çarşamba günü saat 14.30'da yapılması planlanan Dışişleri Komisyonu toplantısına kadar üye isimlerini tarafımıza bildirmelerini istirham ediyorum. Bu toplantıda, bu şekilde Komisyonumuza bildirilen isimler gelecek toplantımızda okunarak oylanacaktır. Kabulü hâlinde, bu isimlerden oluşan alt komisyon üyeleri, Sayın KKTC Dışişleri Bakanımın katılacağı toplantımızın- yaklaşık 17.00 gibi- sona ermesini takiben yine bu salonda ilk toplantılarını yapacaklardır. Bu toplantıda Başkan seçimini gerçekleştireceklerdir ve alt komisyonun çalışma usul ve esaslarının belirleneceğini ilan edeceklerdir.

Bu vesileyle şimdi bu önerge ve gerekçesini okutuyorum:

III. –ALT KOMİSYON

A)ALT KOMİSYONA SEVKLER

1.) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonu kurulması

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Dışişleri Komisyonunda 10 üyeden oluşan "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar" adlı bir alt komisyonunun kurulmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

Gerekçe:

Türkiye dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarımızın kaybettirme hâlleri dışında vatandaşlıktan çıkarılanlar ile soydaş ve akraba toplulukların ülkemizle siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik bağlarını muhafaza etmelerini ve geliştirmelerini sağlamak, ülke ya da bölgelerinde yaşadıkları

sorunların çözümüne yardımcı olmak, yaşanan gelişmeler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek, gerektiğinde parlamenter diplomasi yoluyla sorunlara çözüm bulmak üzere Dışişleri Komisyonunda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunun kurulması amaçlanmaktadır. Yapılacak bir İç Tüzük değişikliğinde bu Komisyonun daimi bir ihtisas komisyonuna dönüştürülmesi planlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonuna Komisyonumuzda temsil edilen siyasi partiler gruplarınınca aday gösterilecek üye isimlerinin 16 Ekimde yapacağımız toplantı öncesinde bildirilmesinin önemi var. O açıdan tekrar bunu bilgilerinize sunuyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Bugün 10 uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkanım, gündemden önce söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çakırözer.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, alt komisyon kurulmasını memnuniyet verici bulunduğu ve ABD Başkanı Donald Trump'ın Türkiye'ye yönelik tehdit içeren paylaşımları konusunda Dışişleri Bakan Yardımcısının Komisyonu bilgilendirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Öncelikle size ve tüm arkadaşlarıma günaydın diyorum. Sayın Bakan Yardımcımıza, değerli bürokratlara hoş geldiniz diyorum.

Sizden öğrendik adaylığınızı, bir kere tebrik ediyorum. Umarım başarılı olur ve sonuca ulaştırırız hep birlikte diyeyim. Gerçekten çok tebrik ediyorum.

Gündeme geçmeden önce söz almamın sebebi de birincisi, tabii, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Alt Komisyonunun kurulması bir ihtiyaçtı. Aslında bir ana komisyon olarak kurulmasına ihtiyaç var. Bir bölümümüz orada doğduk, bir bölümümüzün orayla bağlantılarımız var. Hepimizin eşi dostu yurt dışıyla bağlantılı. O yüzden, geç de olsa böyle bir çalışma yapılması gerçekten memnuniyet verici.

Meclis açılmadan kısa bir süre önce Almanya'daydım. Orada bulunan kardeşlerimizin çok ciddi sıkıntıları var; bizim burada, Parlamentoda aldığımız kararlardan doğan sıkıntıları var. İşte, emeklilikte eşitsizlik yaşamaları gibi, Türk Hava Yolları biletlerinin fahiş fiyatlara ulaşmış olması gibi, sağlık kurumlarından eskisine göre istedikleri oranda, örneğin, sağlık hizmetlerinden, sosyal güvenlik anlaşmaları kapsamında artık faydalanamıyor olmaları gibi, bankalardan oradan buraya yani Almanya'dan, Fransa'dan, Hollanda'dan yurt dışından Türkiye'ye gönderirken kamu bankalarının şubelerinden dahi yine fahiş havale ücretleri alınması gibi, benzer şekilde bedelli askerliğin orada 1.000 eurodan 5.100 küsur euroya çıkması gibi çok ciddi sıkıntılarla baş başalar. Umarım bunları ve benzeri daha diğer birçok sorunu bu Komisyonunda hem Komisyon üyesi arkadaşlarla -buradaki Dışişleri Komisyonu üyeleri- hem de bürokratlarla ele alma imkânı doğar. Bunun için de bu kararın alınmış olması dolayısıyla... Keşke ana komisyon olabilse, keşke aynı zamanda bir araştırma komisyonu da olsa ama bizim Komisyonumuzun uhdesinde kurulmuş olması da memnuniyet verici.

Benim gündemden önce söz almak istememin ikinci sebebi de Sayın Bakan Yardımcımız burada, siz girişte kısa bir değerlendirme yaptınız ama acaba Sayın Bakan Yardımcımız Komisyonumuzu sürmekte olan harekât ve hem harekât anlamında hem de... Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Trump

ve oradaki değişik seviyedeki yetkililer sürekli “tweet” atıyorlar, açıklamalar yapıyorlar ve bizim bunlardan okuduğumuz, anladığımız, iki ülkenin lideri arasında yapılan telefon görüşmesinde bir nevi bir müzakere, bir pazarlık olduğu ve bu pazarlığın dışına çıkılması hâlinde, hiçbirimizin benimsemediği tehditkâr bir dille, üslubu hiç uygun olmayan, haddini aşan bir dille Türkiye’yi, Türkiye ekonomimizi tehdit etmesi, tabii, hepimizi, inanıyorum ki bu salondaki herkesi rahatsız etmiştir. Bu açıklamalar devam ediyor, dün de Beyaz Saray açıklaması, “tweet”, ardından bir daha “tweet”, Kongreden gelen değerlendirmeler. O yüzden, nedir bu Başkan Trump’ın söylediği bilgeliğinin sınırlarını zorlayacak olan koşullar? Bu konuda eğer Bakan Yardımcımız bizleri bilgilendirirse... Biz böyle bir koşul, sınır olamayacağı, olmaması gerektiğini düşünüyoruz. Türkiye’ye karşı tehdit dilinin kabul edilemez olduğunu sözcülerimiz de Genel Başkanımız da ifade etti, aşağıdaki görüşmelerde, Genel Kurulda da ifade ettik. Ancak bu tarz devam etmekte.

Ayrıca, yine, Başkan Trump’ın ifadelerine baktığımızda, işte “Türkler ve Kürtler sürekli savaşıyor, asırlardır savaşıyor.” vesaire gibi, yine kabul etmeyeceğimiz... Biz burada Türk’ü, Kürt’ü, Laz’ı, Çerkez’i, Sünni’si, Alevi’si et ile tırnak gibiyiz asırlardır. Ama bu tavır yani böyle bir algıyla yaklaşılması kabul edilemez. Ama belirsizliklerle dolu olduğunu görüyoruz. Tabii ki operasyonun bir an önce olumlu sonuçlarla başarıya ulaşması, ülkemizin güvenliği açısından, huzuru açısından, yine halkımızın güvenliği açısından en temel dileğimiz. Askerlerimizin sağlıklarına, canlarına en ufak bir zarar gelmeden operasyonların tamamlanması bizim en büyük arzumuz. Ama bu söylem ve konuştuğum, işte “Onun sınırları aşılsa şöyle olur böyle olur.” şeklinde “Daha önce de yaptığım gibi...” Ülkemize artık bu kadar hakaret noktasına getiren söylemler rahatsız edicidir. Bu konuda Sayın Bakan Yardımcımız gündeme geçmeden önce bir açıklama yaparsa çok seviniriz. Yoksa, hani, bu neyin pazarlığıdır, neyin koşuludur? Sayın Trump’ın bilgeliğinin sınırlarını aşan koşullar nelerdir? Bu üslup hepimizi derinden üzmektedir. Eğer siz de uygun görürseniz, Bakan Yardımcımız eğer bu konuda bizi bilgilendirmek isterse...

Teşekkür ederim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI(Devam)

6.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır’ın, Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Normal olarak toplantımızın bu bölümünün başına kapalı olması gerekiyordu. Ben aslında bu konuşmanızı basın olmadan yapmanızı tercih ederdim. Bundan sonraki bölümüne başına teşekkür ederek devam edeceğiz.

Tabii ki bu toplantıda çok önemli gelişmeleri değerlendirmeyi ben de şahsen arzu ederim. Ancak, henüz daha harekâtın başladığı gün, bir hazırlık yapmadan böyle bir konuyu gündeme getirmeyi ben şahsen doğru bulmuyorum. Müteakip toplantılarımızda gelişmelere göre çok daha fazla bilgi sahibi olduğumuz bir ortamda sırf buna tahsis edeceğimiz bir toplantıda bunu değerlendirmemiz daha sağlıklı olacaktır. O nedenle, izin verirseniz, bu toplantının gündeminde bunu değerlendirmemeyi düşünüyorum.

Siz de söz istemiştiniz.

Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, siz “Bu gündemi değerlendirmeyelim.” dediniz ama ben sözü, üzgünüm ama bu gündemle ilgili kullanmak istiyorum eğer müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR(Devam)

2.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, sınır ötesi harekâtın Komisyon gündemine alınmasının gerekliliğine ilişkin açıklaması

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Aslında biz Genel Kurulda da görüşlerimizi bu anlamıyla bildirdik. Evet, en nihayetinde bir harekât başladı ve biz HDP olarak başından beri de buna karşı durduğumuzu sebepleriyle birlikte hem Mecliste hem de dışarıda kamuoyuyla paylaştık. Burada Dışişleri Komisyonu olarak bu kadar önemli bir konunun cereyan ettiği bir dönemde keşke gündem yapabilseydik veya bizim de aklımıza gelseydi, biz gündem olmasını önerebilseydik.

Ben müsaadenizle bu konuyla ilgili fikirlerimizi kısaca ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Çok kısa olursa çünkü 10 anlaşıma var gündemimizde.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Elimden geldiğince kısa...

BAŞKAN – Ben hiçbir zaman sözünüzü kısmak istemiyorum biliyorsunuz ama...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Yok, yok, elimden geldiğince özetlemeye çalışacağım.

BAŞKAN – Gündem dışı olduğu için...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Türkiye’de özellikle Suriye savaşı 2011 Martında başladığı günden bugüne kadar, gerçekten, ben de ayrıca sınır ilinde yaşayan, yaşamını sürdüren bir vatandaş olarak da kendimizi hiç güvende hissetmediğimizi belirtmek isterim. Sınırlar cihadi selefi gruplar açısından hallaç pamuğuna çevrildi. Hiçbir şekilde güvende ciddi anlamda önlemler, sınırlarda önlemler alınmadı. Ekonomi çok ciddi olarak etkilendi. Ölçeği ne olursa olsun gerek Suriye gerekse Suriye’den Orta Doğu ve Afrika ülkelerine açılan kapılar uzun yıllar ticari olarak etkilenmiş durumda. Nakliye açısından da baktığımızda Türkiye bir tırlar mezarlığına dönmüş durumda. Şimdi ise özellikle mülteci ve göçmen sorunu -“sığınmacı” diye ifade ediyoruz biz ama- savaşın başladığı günden bugüne kadar çok sayıda Suriyelinin Türkiye’de yaşadığını biliyoruz ve mülteciler açısından savaşın yarattığı travmaları biliyoruz.

Adına “tampon bölge” “uçuşa yasak bölge” ya da şimdiki tabirle “güvenli bölge” denilen bölgeye 2 milyon mülteciyi yerleştirmeyi planlamak orada yaşayan Kürt, Arap, Ezidi halkları yerinden etmek ve başka vatandaşları oraya yerleştirmek anlamı taşıyacaktır. Bu nedenle de biz bu planlamaya karşı çıkmıştık. Uzun yıllar devam edecek bir Kürt-Arap savaşının daha sonra içine Türkleri de çekecek bir savaşın uzun yıllar devam etmesinin önünü açacaktır. Ayrıca, yine, göçmenlerle ilgili “Biz göçmenlere asla araçsal yaklaşmıyoruz.” şeklinde iktidardan doğru açıklamalar yapılıyor ama Urfa’da Suriye Millî Ordusu varlığını ilan ediyor ve Suriye Geçici Hükümetini eğer biz Türkiye sınırlarında kabul ediyorsak Suriye’nin toprak bütünlüğünden nasıl bahsedebiliriz, bahsetmemiz mümkün müdür?

İdlib meselesi bizim için önümüzde duran önemli sorunlardan birisidir. Burada yine yanlış izlenen dış siyasetin, Suriye siyasetinin ürünleri yaşıyoruz. Şu an İdlib’de binlerce selefi terörist grubun yaşadığını biliyoruz. Hatırlayın, gözlem noktaları bombalandığı zaman İdlib’deki cihadi selefi çeteler “İki saat içinde Reyhanlı’yı ele geçiririz.” tehdidinde bulundular ve buna karşı iktidar partisinden veya Hükümetten doğru hiçbir açıklama yapılmadı. Reyhanlı’da IŞİD üyesi ve Ceyşul İzze’nin komutanlarından El Sarut’un cenazesine binlerce insan katıldı. Demek ki bugün esasen sınır ötesinde yapılacak müdahaleden ziyade Türkiye topraklarına sızmış ve başkent Ankara’nın dahi güvende olmayacağı, her birinin ayrı bir canlı bomba niteliğinde ortalıkta gezdiği cihadi selefi çetelere karşı esasen yurt içinde bir mücadelenin yürütülmesi gerektiğinin altını çizmek isterim.

Şunu da özellikle söylemek ve vurgulamak istiyorum ki: Ülke çok büyük bir ekonomik kriz içinde, işsizlik, yoksulluk ve güvensizlik diz boyu, kadına yönelik şiddet diz boyu, doğal kaynakların sermayeye peşkeş çekilmesi tarif edilemez boyutlara ulaşmış durumda. Burada bu konular karşısında yaşanan yani bir yandan ekonomik kriz bir yandan da siyasi kriz karşısında mevcut olan tek adam rejiminin, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin esasen Türkiye'deki asli meselelere yanıt veremeyen bir pozisyonda olduğunu ve bu sınır ötesi harekâtın, operasyonun aynı zamanda iç siyaseti dizayn etme ve rejimi bir bakıma koruma anlamı taşıdığını, rejimi kurtarma operasyonu anlamı taşıdığını ifade etmek isterim.

Son olarak da şunu belirterek sözlerimi bitireyim: Biz ne Türkiye'de ne de Suriye'de Kürt, Türk, Arap, Ezidi hiçbir ayırım yapmaksızın bir insanın dahi burnunun kanamasını hiçbir şekilde istemiyoruz. O nedenle, esasen "sınır güvenliği" adı altında başlatılan ama bunun çok ötesinde bir anlam taşıyan ve Türkiye'yi Orta Doğu'nun bataklığına sürükleyen büyük bir oyunun cereyan ettiğini görüyoruz. Bu oyun karşısında Türkiye halklarının ve Meclisin çok daha uyanık olması... Bu konuda, evet, Meclis tutumunu almıştır ve tezkereyi onaylamıştır ama bu tezkerenin 82 milyon vatandaşın çıkarlarına bir tezkere olduğu kanaatinde değiliz. Ümit ediyoruz ki bu operasyon en kısa zamanda son bulur ve daha fazla gözyaşı akmaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın, buyurun.

3.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, usule ilişkin olarak mevcut gündemle devam edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, ben adaylığınızı tebrik ederek söze başlayıp bir şey söylemek istiyorum. Şimdi, demokrasiye, demokrasinin kurullu, kurallı yaşama rejimi olduğuna inanan birisi olarak usulle ilgili bir iki şey söylemek istiyorum. Buraya hepimiz planlı, programlı belirli bir gündemle geldik. Eğer bu tolerans eşliğiniz devam edecekse bizim de bu olayla ilgili tabii ki kendimize özgü bir değerlendirmemiz olacaktır ama insicamı bozmama adına ben bu bağlamda mevcut gündemle devam edilmesi taraftarıyım. Aksi hâlde biz de bir şeyler söyleme ihtiyacı hissedeceğiz çünkü burası ideolojik ezberlerimizin tırat etme makamı değil. Dolayısıyla dün başlayan, daha sıcakta sıcakına, henüz detaylı bir bilgi olmamasına rağmen, bununla ilgili, önü arkası, sebep sonuç ilişkisi kurularak burada ideolojik serentatlarda bulunmamıza gerek yok. Artı, bir de zaten sözünüzün başında söylediniz, 16'sındaki toplantımızın gündemini oluşturacak yurt dışı akraba topluluklarıyla ilgili sorunları orada zaten konuşacağız. Eğer gerçekten toleransız devam edecekse ben de dünki olayla ilgili bir şeyler söylemek isterim ama usulle ilgili, bugünkü gündeme bağlı kalma noktasında kararlılığımız varsa ben teşekkür edip sözümü burada noktalamak istiyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ(Devam)

7.- Komisyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç'un ve Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Zaten Sayın Çakırözer'in konuşmasından sonra kendi görüşümü Başkanlık olarak ifade ettim ve bunu devam ettirmeme kararımı da sizlerle paylaştım ancak söz almış olan bir üyemize söz vermemek gibi bir usulümüz de yok. Ne konuşacağımı da bilmediğim için önceden önlemek yoluna gitmedim. Ama bundan sonra gündemimize geçiyoruz ve demin belirttiğim gibi, gelişmeler biraz daha ortaya çıktıktan sonra sırf bu konuya münhasır bir toplantı yaparak Dışişleri Komisyonumuzun çok daha yararlı bir bilgi sahibi olmasına imkân verebileceğiz, onun tedbirini de alacağız.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

8.- *Komasyon Başkanı Volkan Bozkır'ın, Komasyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması*

BAŞKAN – Bugün 10 uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemimizin ilk sırasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Hava, Ulaştırma Anlaşması yer alıyor.

İkinci sırada, ülkemiz ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşması bulunmaktadır.

Üçüncü sırada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'yı görüşmeyi planlıyoruz.

Dördüncü olarak, ülkemiz ile Özbekistan arasında imzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nı değiştiren protokol bulunuyor.

Beşinci sırada, ülkemiz ile Moğolistan arasında imzalan Sosyal Güvenlik Anlaşması'nı görüşeceğiz.

Altıncı olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşması'nı ele alacağız.

Yedinci olarak, Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı arasında imzalan Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması'nı görüşmeyi planlıyoruz.

Sekizinci olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırası'nı görüşeceğiz.

Dokuzuncu olarak, ülkemiz ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Askerî Çerçeve Anlaşması'nın görüşülmesini planlıyoruz.

Onuncu ve son sırada ise ülkemiz ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması'na yer vereceğiz.

Gündemin 1'inci maddesine geçiyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022)*

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırma Anlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var. (2/2022) esas numaralı Kanun Teklifi 11 Temmuz 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 18 Temmuz 2019 tarihinde Komiyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Döneminde de Komiyonumuza havale edilen anlaşma, dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük olmuştur.

Sözü Dışişleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum, Bakan Yardımcısı Sayın Yavuz Selim Kıran.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok kıymetli Komisyon üyeleri; ben de sözlerimin hemen başında dün başlayan Barış Pınarı Operasyonu'muzun ülkemizin güvenliği ve bölgemizin barışı adına hayırlara vesile olmasını diliyorum ve kahraman Türk askerimize muvaffakiyetler diliyorum. Tabii kısa sözler alındı ama Parlamentomuz ve yüce Komisyonumuz ne zaman uygun bulursa biz Bakanlık olarak her zaman Komisyonumuzu bilgilendirmeye hazırız, bunu da ifade etmek isterim.

Tabii, bugün ayrı bir heyecanım da var, gerek Avrupa Birliği Genel Sekreterliğiniz gerekse de Avrupa Birliği Bakanlığınız döneminde eski bir personeliniz olarak da 75'inci Birleşmiş Milletler Genel Kurul Başkan adaylığımızın da ülkemiz ve dünya adına, insanlık adına hayırlara vesile olmasını diliyorum. Gerek diplomatik gerekse de siyasi tecrübeniz gerçekten Türkiye'nin Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ortaya koyduğu vizyonun içinin doldurulması anlamında insanlığa da çok büyük katkılarda bulunacaktır. Bu vesileyle tekrar tebrik ediyorum Sayın Başkanım.

Sırbistan'la Sivil Havacılık Anlaşması, tabii bu ülkeyle ilişkilerimiz son dönemde hızla gelişen ve derinleşen iş birliğimiz adına çok önemli. Sivil havacılık anlamında uluslararası alanda esasen 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması var ancak bu anlaşma kapsamında ticari hakların kayda geçirilmesi biraz zorlaşmıştı, daha sonra Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere arasında 1946 yılında bu Sivil Havacılık Anlaşması'yla kayda geçirilemeyen ticari hakların ikili anlaşmalarla kayda geçirilmesi süreci başlamıştı. Bu anlamda ülkeler, bu sivil havacılık anlaşmalarıyla uluslararası rejimin kayda geçiremediği hususları ikili anlaşmalarla kayda geçiriyor. Esasen Türkiye'yle Sırbistan arasındaki Sivil Havacılık Anlaşması da Hava Ulaştırma Anlaşması da tamamen bu sivil havacılık alanındaki iş birliğimizin ticari boyuta da yansımaya açısından çok önemli. 2015 yılında imzalandı ve tabii, Sırbistan'la, az önce de ifade ettiğim gibi, Balkanların istikrarı ve barışı açısından son derece kilit bir konumda olan bu ülkeyle iş birliğimiz açısından gerek ekonomimizin gerek ticari iş birliğimizin gerekse turizmin geliştirilmesi anlamında son derece destekleyici ve kilit önemde olacak.

Bildiğiniz gibi, bu hafta başında Sayın Cumhurbaşkanımız Sırbistan'ı ziyaret etti. Orada yine iş birliğimizi geliştirecek ve derinleştirecek 9 farklı anlaşmaya daha imza atıldı. Yine Bosna Hersek-Sırbistan-Türkiye Üçlü Liderler Zirvesi'ni gerçekleştirdi. Belgrad Saraybosna bağlantı yolunun yine Sırbistan'daki temeli atıldı. Bunlar bölgesel iş birliği ve refah havzası oluşturulması açısından son derece kilit önemde adımlar. Bu anlamda Hava Ulaştırma Anlaşması da bunları destekleyici mahiyette olacak. Az önce de ifade ettiğim gibi, bildiğiniz gibi, Türkiye bu anlamda sivil havacılıkta son on yedi yılda çok önemli gelişmeler kaydetti. Bugün Türk hava yolu şirketlerimiz 126 farklı ülkede, 326 farklı şehre tarifeli seferler düzenliyor ve bu anlamda çok geniş bir alana sahip. Sırbistan da Türk Hava Yolları başta olmak üzere hava yolu şirketlerimizin mevcut genişleme ve açılım stratejileri kapsamında ticari ortaklıklarını geliştirmek istedikleri bir ülke. Bu bağlamda, bölgenin kilit ülkesi konumundaki Sırbistan'la ülkemiz arasındaki hava ulaştırma ilişkilerine önem veriyoruz. Esasen, mevcut yoğun trafik de bu önemin bir göstergesi. Bugün ülkelerimiz arasında İstanbul-Belgrad hattında Türk Hava Yollarımız 14 frekans sefer düzenliyor, yolcu seferi düzenliyor. Ayrıca, aynı güzergâhta haftalık 1 frekans da kargo seferi mevcut. Yine, 2 özel hava yolu şirketimizin bu ülkeye uçuşları var, Air Serbia'yla ortaklıkları var. Bu kapsamda, 2015 yılında imzaladığımız, Sırbistan'la imzaladığımız hava ulaştırma anlaşmasının yüce Meclisimiz tarafından kabul edilerek hayata geçirilmesi bu ivmeyi daha da hızlandıracaktır. Anlaşma Sırbistan tarafınca onaylandı, bizim tarafımızdan da onaylandıktan sonra ilişkilerimiz bu alanda hız kazanacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sivil Havacılık Genel Müdürü Sayın Bahri Kesici, ilave edeceğimiz bir husus varsa, buyurun.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRÜ BAHRİ KESİCİ – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Amaç hasıl oldu, ilave bir husus yoktur efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

AHMET YILDIZ (Denizli) – Ben bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

AHMET YILDIZ (Denizli) – Air Serbia ile bizim şirketlerimizin ortaklığı var mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Atlas Jet’in var, yine, Pegasus’un, Türk Hava Yollarının birtakım iş birliği süreçleri var.

AHMET YILDIZ (Denizli) – İş birliği var?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Evet, evet.

AHMET YILDIZ (Denizli) – Sermaye ortaklığını kastetmiştim ben.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Yok.

AHMET YILDIZ (Denizli) – Air Serbia, vaktiyle Emirates tarafından satın alınmıştı benim bildiğim kadarıyla, yanılıyor muyum?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – O konuda bilgim yok Sayın Vekilim ama bizim Atlas Jet’in ve Pegasus’un, Türk Hava Yollarının bu firmayla iş birliği var.

Sizin var mı ilave edeceğimiz Genel Müdürüm?

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRÜ BAHRİ KESİCİ – Şimdi, efendim, ondan ziyade, sonuçta, bu anlaşmalar, yapılan anlaşmalar ticari anlaşmalar, sermaye ortaklığı olmayan, “code-share” olabiliyor veya birinin yerine birisi uçabiliyor. Air Serbia uçamadığı için şu anda Atlas Jet onların yerine uçuş yapıyor. Sonuçta, iki ülke arasındaki bağlantılığı sağlamış oluyor. Belki olabilir ama diğer konular çok önem taşıyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin 1’inci maddesini okutuyorum.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Ekim 2015 tarihinde Antalya’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2022) esas numaralı Kanun Teklifi'nin komisyon raporu hakkında Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 14 Ekim Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini rica ediyorum.

Gündemin 2'nci maddesine geçiyoruz.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayolu İle Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2002)

BAŞKAN – Gündemin 2'nci maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayolu ile Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi var. (2/2002) esas numaralı Kanun Teklifi 28 Haziran 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 5 Temmuz 2019 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Bakan Yardımcısı Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Karayolu taşımacılığı anlamında Özbekistan'la daha evvel imzaladığımız 1992 tarihli bir uluslararası yolcu ve eşya taşımacılığı anlaşması var ama bu anlaşma maalesef taşımacılık yapan firmalarımızın geçiş ücretlerinden muaf tutulmasını sağlamıyordu. Malumunuz, son dönemde Özbekistan'la hızla gelişen bir iş birliğimiz var, 2017 yılında stratejik ortaklık düzeyine çıktı Cumhurbaşkanı Mirziyoyev'in ve Sayın Cumhurbaşkanımızın ortak iradeleriyle. Ticaret hacmimiz hızla artıyor ve bugün 2 milyar dolarlar düzeyine ulaşan ticaret hacmimizi artık 5 milyar dolarlar seviyesine çıkarma iradesine sahibiz. O yüzden bu hızlı ivmeyi aynı şekilde sürdürmek istiyoruz. Bu kapsamda, 1992 tarihli anlaşmada geçiş ücretlerinde muafiyet sağlanamaması özellikle tır, nakliye firmalarımız açısından ciddi bir zorluk teşkil ediyordu. Bu kapsamda, örneğin, Özbekistan'la ikili taşıma yapan bir firmamız 400 dolar, eğer transit olarak Özbekistan'dan geçiyorsa da 800 dolar ücret ödemek zorundaydı. Dolayısıyla bu anlaşma bu ücretlerden her iki tarafı da... Biz de, aynı şekilde, Özbekistan tarafına uyguluyoruz mütakabiliyet gereği. Dolayısıyla hızla gelişen ticaretimizdeki bu ivmeye zarar veren bir unsurdu. O yüzden, bu anlaşmayı daha da geliştirecek bir anlayışla bu ücretlerden muaf tutulması noktasında bu anlaşmayı akdettik Özbekistan'la ki Özbekistan da bunu, kendi onay sürecini kendi içerisinde tamamladı, biz de bir an evvel tamamlayıp bu gelişen, stratejik ortaklık düzeyine çıkardığımız iş birliğimizi... Hatta önümüzdeki hafta Bakü'de düzenlenecek Türk Konseyi Zirvesi'nde Özbekistan'ın Türk Konseyine

katılımı da hem Türkiye'nin teşviki ve desteğiyle hem de bu bölgesel istikrar, barış ve refah havzasında inşa etme noktasındaki dayanışmamız açısından son derece önemli bir eşikti. O yüzden, bu meseleleri halletme noktasında bu anlaşmayı önemsiyoruz ve Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Mahmut Gürses, Karayolu Düzenleme Genel Müdür Vekili, buyurun.

KARAYOLU DÜZENLEME GENEL MÜDÜR VEKİLİ MAHMUT GÜRSES – Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

İlave edilecek herhangi bir şey olduğunu düşünmüyorum.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA KARAYOLU İLE ULUSLARARASI YOLCU VE EŞYA TAŞIMACILIĞI
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 25 Ekim 2017 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayolu ile Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2002) esas numaralı Kanun Teklifi'nin komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz şayet varsa 14 Ekim 2019 Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcilerine de teşekkür ediyorum.

Gündemin 3'üncü maddesine geçiyoruz.

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2001)

BAŞKAN – Gündemin 3'üncü maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var. (2/2001) esas numaralı Kanun Teklifi 28 Haziran 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 5 Temmuz 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük olmuştur.

İlk sözü yine Dışişleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Sayın Bakan Yardımcısı Kiran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, tabii, yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması küresel dünyada sermayenin hızlı dolaşımı sonucu ortaya çıkan ihtiyaç sonucu 1960'lardan itibaren gündeme gelmişti. Bu kapsamda, Türkiye de uluslararası ticaretin etkin bir ve stratejik bir aktörü olarak bu anlaşmalara ihtiyaç duymakta. Hem Türk sermayesinin dolaşımı hem Türkiye'ye gelecek yabancı sermayenin doğrudan küresel yatırımların teminat altına alınması, teşvik edilmesi noktasında Türkiye bu iş birliğine her zaman açık olmuştur ve bugün 100'ün üzerinde ülkeyle bu anlaşmaları imzaladık. Özbekistan'la da az önceki anlaşma vesilesiyle ifade ettiğim karşılıklı irade kapsamında ticaret hacmimizi hızla artırmak istiyoruz. Bu pozitif atmosferi ticaretimize olabildiğince hızlı şekilde nakletmeye çalışıyoruz. Bu anlamda, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'yla hem karşılıklı olarak Özbekistan'dan Türkiye'ye, Türkiye'den Özbekistan'a gerçekleştirilen yatırımların koruma altına alınması çok önemli. 2017 yılında imzalandı anlaşma, Özbekistan tarafında onaylandı, bizim tarafımızdan da onaylanması bu trendi, bu ivmeyi destekleyici bir adım olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız Genel Müdürü Sayın Mehmet Yurdal Şahin, ilave edeceğiniz bir husus varsa buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜR VEKİLİ MEHMET YURDAL ŞAHİN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonun çok kıymetli üyeleri, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sadece kısa bir bilgi vermek istiyorum. Özbekistan ile ülkemiz arasındaki bu anlaşma 1992 yılında imzalanıp 1995 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu anlaşma onun yerine geçecektir. Küçük bir iki tane husus var, ilaveler var. Türkiye ile Özbekistan YKTK Anlaşması 13 maddeden oluşmakta olup anlaşmayla her iki ülkenin yatırımcılarına yönelik açık ve şeffaf bir yatırım ortamı için bir yasal çerçeve oluşturulmuştur. YKTK Anlaşması vesilesiyle iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin daha ileriye gitmesi, karşılıklı yatırımların artması ve bunun sonucunda iki ülke için üretim, istihdam ve vergi gelirinin artırılması hedeflenmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 25 Ekim 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2001) esas numaralı Kanun Teklifi’nin komisyon raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş’in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 14 Ekim 2019 Pazartesi günü saat 12.00’ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımıza teşekkür ediyorum.

Gündemin 4’üncü maddesine geçiyoruz.

4.- 8 Mayıs 1996 Tarihinde Taşkent’te İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2031)

BAŞKAN - Gündemin 4’üncü maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un 8 Mayıs 1996 Tarihinde Taşkent’te İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/2031) esas numaralı Kanun Teklifi 11 Temmuz 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 18 Temmuz 2019 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞIŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KİRAN – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; esasen, Türkiye ve Özbekistan arasında bir çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması mevcut 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren ancak o tarihten bugüne kadar geçen sürede gerek ölkelerimizin vergi mevzuatlarında gerekse ekonomik gelişmeler doğrultusunda anlaşma politikalarında değişiklikler yaşandı. Ayrıca, uluslararası anlaşma modellerinden biri olan OECD Model Vergi Anlaşması da yıllar itibarıyla güncelleştirildi.

Bütün bu gelişmeler çerçevesinde bu anlaşmanın revize edilme ihtiyacı doğdu ve bu kapsamda, ölkelerimizin karşılıklı iradesiyle 2017 yılında yine her iki tarafın da mutabakatıyla bu anlaşmayı tadil eden protokol imzalandı.

Yine, Özbekistan tarafında bu anlaşma yürürlüğe girdi. Bizim tarafımızca da yürürlüğe girdikten sonra 1996 tarihli ve 1997’den itibaren yürürlükte olan o anlaşmayı tadil edip bu değişen ihtiyaçları yerine getirmiş, karşılıklı olacağız.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gelir, İdaresi Başkan Yardımcısı Sayın İdris Şenyurt, ilave edeceğiniz bir husus varsa buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI İDRİS ŞENYURT – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de kısaca anlaşmanın içeriği hakkında bilgi vermek isterim.

Sayın Bakan Yardımcımızın dediği gibi bizim anlaşmamız 1997’den beri uygulanmakta. Bu yirmi yıllık süreçte her iki ölkenin de hem anlaşma politikasında hem de bizim esas aldığımız Birleşmiş Milletler ve OECD model anlaşmalarında değişiklikler oldu. Bu değişiklikler çerçevesinde iş yeri tanımı ve gayrimaddi hak tanımları güncellendi ve buna ilave olarak da bilgi değişimi maddesinde de bazı değişiklikler yapıldı.

Diğer taraftan da tahsilatta yardımlaşma maddesi anlaşmaya ek olarak ilave edildi.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

8 MAYIS 1996 TARİHİNDE TAŞKENT’TE İMZALANAN TÜRKİYECUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME ANLAŞMASINI DEğİŞTİREN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 25 Ekim 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “8 Mayıs 1996 tarihinde Taşkent’te İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2031) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya'nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 14 Ekim 2019 Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar Komisyonumuza iletmesini istirham ediyorum.

Gelir İdaresi Başkanlığımıza teşekkür ediyoruz.

Gündemin 5'inci maddesine geçiyoruz.

5.- Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196)

BAŞKAN – Gündemin 5'inci maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti İle Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/1196) esas numaralı Kanun Teklifi 30 Ekim 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, aynı gün Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Moğolistan, bildiğiniz gibi, Orhun Yazıtları'yla da tescil altına alındığı şekliyle hem tarihsel hem kültürel anlamda derin bağlarımız olan bir ülke. Fiziksel olarak birbirimize çok uzağız ama bu uzaklığı da avantaja çevirip özellikle havacılık anlamındaki iş birliği süreçleriyle yakınlaştırmak istiyoruz, aramızdaki gerçek potansiyeli hayata geçirmek istiyoruz. Bu anlamda, karşılıklı ziyaretlerle ilişkilerimiz ivme kazandı. En son temmuz ayında Sayın Meclis Başkanımız Moğolistan'ı ziyaret etti.

Tabii, bütün bu aramızdaki bağları güçlendirmek adına hem Moğolistan'da yaşayan Türk vatandaşlarının hem Türkiye'de yaşayan Moğolistan vatandaşlarının sosyal güvenlik haklarının da kayıt altına alınması, korunması ihtiyacı doğmuştu. Özellikle, Moğolistan tarafı bu noktada ülkemizde yaşayan yaklaşık 2 bin civarında Moğol vatandaşının sosyal güvenlik hakları noktasında, aynı şekilde biz de Moğolistan'da yaşayan vatandaşlarımızın sosyal güvenlik hakları anlamında bu anlaşmanın hayata geçirilmesini önemsiyoruz.

Tabii, sayı çok yüksek olmamakla birlikte 2013 yılından itibaren aslında bu vatandaşlarımızın karşılıklı sosyal güvenlik ihtiyaçları gündemdedi. Bu anlamda, 2016 yılında müzakerelere başladık ve 2018’de bu anlaşmayı Ankara’da imzaladık. Moğolistan tarafı bunu hemen hayata geçirdi, bizim tarafımızdan da hayata geçirilmesinde biz fayda görüyoruz ve bu noktada Meclisimizin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız temsilcisi Sayın Oğuz Tuncay, Genel Müdür.

Buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ TUNCAY – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonun değerli üyeleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan Yardımcımızın açıklamalarına eklenecek bir husus bulunmamaktadır.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Aydın, buyurun.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Yüksek müsaadeniz olursa kısa bir soru soracağım Sayın Bakanım.

Nüfus ölçüğünü verince Moğolistan’ın Türkiye’de yaşayan 2 bin civarında bir nüfusu olduğunu... Acaba, bizim orada ne kadar nüfusumuz var?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Bizim orada yaklaşık 100-150 arasında vatandaşımız var Değerli Hocam. Tabii, ülkemizde Moğolistanlı öğrencilerin sayısı da bir hayli fazla.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – 2 bine dâhil mi?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Dâhil değil, hayır.

BAŞKAN – Söz almak isteyen başka üyelerimiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE MOĞOLİSTAN ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 7 Mart 2018 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1196) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin -şayet varsa- 14 Ekim 2019 Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 6'ncı maddesine geçiyoruz.

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802)

BAŞKAN – Gündemin 6'ncı maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/1802) esas numaralı Kanun Teklifi 26 Nisan 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 8 Mayıs 2019 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Dönemi'nde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kalmıştır.

İlk sözü Dışişleri Bakanlığımız temsilcine veriyorum.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, İran, tarihi ve kültürel bağlarımız olan bir ülke, önemli bir komşumuz, bölgemizin önde gelen bir ülkesi. O yüzden ilişkilerimizi iyi komşuluk ve karşılıklı saygı ilkeleri zemininde geliştirmeye gayret ediyoruz. bu anlamda karşılıklı iradeleriyle hükümetlerimizin ve liderlerin ticaret hacmimiz bir dönem 22 milyar dolarlar düzeyine kadar çıkmıştı, bunu 30 milyar dolara çıkarmayı hedefliyoruz.

Tabii, İran'la siyasi gelişmeler bir tarafa, konsolosluk konuları ve sosyal güvenlik konuları her zaman aramızda bir müzakere ve istişare konusu olmuştur. Konsolosluk konularımızın gündeminde pek çok mesele var. Sosyal güvenlik anlaşması da bunlardan biri. Bizim İran'da hâlihazırda yaklaşık 6 bin vatandaşımız var, İran'ın da Türkiye'de yaklaşık 60 bin, 62 bin vatandaşı var. Bunların yaklaşık 3.500'ü çalışma iznine sahip. O yüzden bu vatandaşlarımızın karşılıklı olarak sosyal güvenlik haklarının tescil edilmesi, kayda geçirilmesi ve bu noktada ikili anlaşmanın imzalanması önemliydi ve bu anlaşmayı akdettik. İran tarafı bunun onay sürecini tamamladı, biz de tamamladığımız takdirde bu anlamda ilişkilerimizin gündemindeki bir meseleyi daha ortadan kaldırıp bu anlamda karşılıklı hedeflerimize ilerlemiş olacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tuncay, buyurun.

AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜR VEKİLİ OĞUZ TUNCAY - Sayın Başkanım, bu konuda da ilave edilecek herhangi bir husus bulunmamaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 16 Nisan 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1802) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı’nın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin -şayet varsa- 14 Ekim Pazartesi günü saat 12.00’ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız temsilcilerine de Teşekkür ediyoruz.

Gündemin 7’nci maddesine geçiyoruz.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021)

BAŞKAN - Gündemin 7’nci maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/2021) esas numaralı kanun teklifi 11 Temmuz 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 18 Temmuz 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Moldova, ilişkilerimizin iyi seyrettiği, ortak sınırimız olmamasına rağmen komşu olarak addettiğimiz bir ülke. Sayın Cumhurbaşkanımızın geçtiğimiz yıl ekim ayında Moldova'ya yaptığı ziyaret on dokuz yıl aradan sonra cumhurbaşkanı düzeyindeki ilk ziyaret oldu. İlişkilerimizi bu tarihi ziyaret vesilesiyle stratejik ortaklık düzeyine de çıkardık. Bu ziyaret sırasında imzaladığımız anlaşma doğrultusunda çok önemli bir milat da yaşandı ve Şubat 2019 itibarıyla vatandaşlarımız artık karşılıklı olarak kimlikle seyahat imkânına kavuştu. Yine 2016 yılı Kasım ayında aramızdaki serbest ticaret anlaşmasının yürürlüğe girmesiyle ticaretimizde de bir artış ivmesi yaşandı, ticaret hacmimizi kısa sürede 1 milyar dolar seviyesine çıkarmak istiyoruz ve bunun için aramızda gerekli potansiyelin mevcut olduğuna inanıyoruz. Yatırımcılarımızın Moldova'da önemli yatırımları var.

Yine Gagavuz özerk yeri bizim soydaşlarımızın bulunduğu ve özel bir ilişkimizin olduğu bölge. Burada da Komrat'ta da bir başkonsolosluk açma çabamız var ve bunda artık nihayete erdik, başkonsolosluk binamızın tefrişi şu an bitmek üzere, başkonsolosumuzun atama süreci şu an ilerlemiş durumda. İnşallah yakın zamanda Komrat'ta bir başkonsolosluğumuz da olacak.

Bütün bu gelişen ilişkiler kapsamında Sayın Cumhurbaşkanımızın ziyareti vesilesiyle Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi'ne ilişkin ortak açıklamayla da, az önce de ifade ettiğim gibi, stratejik ortak olduk ve bu stratejik ortaklığımızı destekleyici mahiyette Millî Savunma Bakanımızla muhababı arasında Askerî Eğitim İşbirliği Tamamlayıcı Anlaşması imzalandı. Bu anlaşma tamamlayıcı bir anlaşma çünkü 1998 tarihli hâlihazırda bir iş birliği anlaşması mevcut ama bunu ilerletmek için ve uygulanması mümkün olmayan hükümlerin kaldırılması için bunu tadil etme ihtiyacı hissedildi ve bu tamamlayıcı anlaşma imzalandı. Moldova tarafında iç onay süreci tamamlandı. Biz de tamamladığımız takdirde Moldova'yla bu stratejik ortaklığa yakışan son derece önemli bir eşiği aşmış olacağız ve bu gelişen ivmeyi sürdürmüş olacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Millî Savunma Bakanlığımız temsilcisi Genel Müdür Tuğgeneral Mehmet Avcıoğlu.

Buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL MEHMET AVCIOĞLU - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye ile Moldova arasında geliştirilecek ve güçlendirilecek dostluk ve iş birliği ilişkilerinin askerî alanda daha ileriye taşınacağına inandığımız Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İşbirliği Tamamlayıcı Anlaşması askerî eğitim alanındaki iş birliği mekanizmalarının tesis edilerek iki ülke arasında askerî eğitim konularında iş birliği yapılacak alanları tespit etmek, tarafların eğitim görmek amacıyla iştirak eden personelinin askerî eğitim kurumlarında birliklerde ve askerî tesislerde göreceği eğitimin icra esasları, icra süresince görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. 19 Kasım 1998 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Alanda Eğitim Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması'na dayanılarak hazırlanmıştır.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Sezgin, buyurun.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de söz alan diğer arkadaşlarım gibi adaylığınızı kutluyorum.

Ben teyit maksadıyla Sayın Bakan Yardımcısına ve Sayın Generalimize bir sual tevcih etmek istiyorum bu anlaşma ve izleyen diğer askerî iş birliği ve eğitim anlaşmalarıyla ilgili olarak.

Şimdi, bu anlaşmaların tamamen iki ülke yani Türkiye ve diğer ilgili ülkelerin resmî askerî makamları tarafından yürütüleceği anlayışındayım ve uygulayıcıları da münhasıran resmî makamlar olacak. Yani özel şirketler kullanılmayacak veyahut da o ülkelerde özel kurumlar, devlet dışı kurumlar bunlardan yararlanmayacaklar; bu anlayıştayım, bu anlayışımı teyit ediyor musunuz?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL MEHMET AVCIOĞLU - Evet, Sayın Vekilim.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI İLE MOLDOVA
CUMHURİYETİ SAVUNMA BAKANLIĞI ARASINDA ASKERİ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ
TAMAMLAYICI ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 17 Ekim 2018 tarihinde Kışinev’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/2021) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç’ün özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 14 Ekim 2019 Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 8'inci maddesine geçiyoruz.

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454)

BAŞKAN – Gündemin 8'inci maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi var.

(2/1454) esas numaralı Kanun Teklifi 17 Aralık 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 19 Aralık 2018 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen mutabakat muhtırası dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük olmuştur.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Uganda, siyasi istikrarı, nüfus yoğunluğu ve ekonomik potansiyeliyle Doğu Afrika'nın önemli bir ülkesi. Bildiğiniz gibi, Türkiye'nin Afrika'ya açılım politikası hızla ilerliyor ve bugün açılımdan ortaklığa eriştik. Son on altı yılda Afrika'daki misyon sayımız 12'den 42'ye çıktı, daha da artıracamız. Ticaret hacmimiz 4 milyar dolarlar düzeyinden 30 milyar dolarlar düzeyine yaklaştı. Bu kapsamda, Uganda'yı Afrika'yla ortaklık politikamızda önemsiyoruz, Uganda'nın bölgedeki rolünü de önemsiyoruz. Kıta Afrikası'nda ön alıcı, ihtilafların çözümünde kolaylaştırıcı, barışı koruma ve inşa etmeye ve bölgesel bütünleşmeye odaklı bir politika izliyor Uganda. Bu bağlamda, başta Birleşmiş Milletler olmak üzere Afrika Birliğinde olabildiğince etkin olmaya çabalyor. Birleşmiş Milletler barışı koruma misyonlarına personel gönderiyor. Afrika Birliği Somali Misyonu'nda -"AMISOM" dediğimiz- en fazla sayıda asker bulunduran ülke Uganda. Bu yıl diplomatik ilişkilerimizin 50'nci yılını idrak ediyoruz ve bu anlamda, 50'nci yıla yakışan şekilde hem ikili hem de bölgesel iş birliğimizi geliştirmeye gayret ediyoruz. Bildiğiniz gibi, hem Uganda'da Türkiye'nin büyükelçiliği var hem Türkiye'de Uganda'nın büyükelçiliği var. Bu da ilişkilerimize ayrı bir ivme kazandırdı. Cumhurbaşkanımızın 2016 yılında bu ülkeyi ziyareti de önemli bir milat oldu ve bu kapsamda önemli anlaşmalara imza attık, bu da onlardan biri. Bu anlaşmayla askerî iş birliğimizi de artık ilerletmek istiyoruz. Askerî alanda esasen hâlihazırda ciddi bir temas ve temas trafiğimiz var. Son olarak Türkiye-Uganda Askerî Diyalog Toplantısı geçtiğimiz yıl aralık ayında gerçekleştirildi. Ayrıca, yine Uganda'nın savunma sanayisi açısından da ülkemiz için iyi bir pazar olduğunu düşünüyoruz. Bu kapsamda, anlaşmanın hayata geçirilmesiyle önemli bir fırsat penceresinin de açılacağına inanıyoruz.

2016 yılında imzalandı bu muhtıra. İki ülke arasındaki askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması ve taraflar arasında askerî ve savunma iş birliğinin tesis edilerek geliştirilmesi hedefleniyor. Muhtıra, askerî eğitim ve öğretim, karşılıklı ziyaretler, tatbikat ve eğitimlere katılım, savunma sanayisi, askerî istihbarat değişimi, lojistik destek, mesleki gelişim amaçlı personel değişimi gibi alanlarda iş birliğini kapsıyor. 19 maddeden oluşuyor. Genelkurmay Başkanlığımız tarafından yıllık olarak hazırlanacak planlar doğrultusunda uygulanacak. Muhtıra kapsamındaki iş birliği faaliyetlerinin icrasıyla görevlendirilen personelin mali haklarından gönderen devlet sorumlu olacak. Muhtıranın beş yıl süreyle yürürlükte kalması öngörülüyor ama aksi bir durum olmadığı takdirde birer yıllık süreler için kendiliğinde uzayacak. Uganda tarafı bunun iç onay sürecini tamamladı, biz de tamamladıktan sonra bu alanda iş birliğimiz daha da ivme kazanacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Millî Savunma Bakanlığımız temsilcisi General Avcıoğlu, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL MEHMET AVCIOĞLU – Sayın Başkanım, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırası'yla iki ülke Silahlı Kuvvetleri arasında askerî eğitim ve öğretim, karşılıklı ziyaretler, tatbikat ve eğitimlere katılım sağlanması, savunma sanayisi, askerî istihbarat bilgilerinin değişimi, lojistik destek, askerî tıp ve sağlık hizmetleri, muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma, barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğuyla mücadele operasyonları gibi, savaş haricindeki harekâtlar, askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi mübadelesi, haritacılık, hidrografi, mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi, askerî, bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımıyla belirtilen diğer konularda iş birliğinin tesis edilmesi ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Türkiye'nin Kampala Askerî Ataşeliği Ağustos 2014 ayında faaliyete geçmiştir. İki ülke Silahlı Kuvvetleri arasındaki ikili askerî ilişkilerin geliştirilmesi, kurumsallaştırılması ve devamlılığın sağlanması maksadıyla 5-9 Aralık 2015 tarihleri arasında Birinci Türkiye-Uganda Askerî Diyalog Toplantısı Uganda'da icra edilmiştir. İkili askerî ilişkiler orta seviyede sürdürülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir, buyurun.

İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Benim iki sorum olacak. Yavuz Selim Bey, Saygıdeğer Dışişleri Bakan Yardımcımız, Afrika'daki diplomatik misyon sayımızın 42 seviyesinde olduğunu ifade etti ama acaba bu 42 ülkenin kaç tanesinde askerî ataşemiz vardır? Bununla alakalı elimizde bir bilgi, belge varsa gerek Savunma Bakanlığımız yetkililerinden gerekse sizden, bilgilendirirseniz çok memnun olurum.

Bir de şunu sormak istiyorum Savunma Bakanlığımızdan gelen Paşamıza: Şimdi, tabii, anlaşmada geçen bir ifade var: Deniz haydutluğuyla mücadele anlamında da ülkemizle aynı zamanda Uganda Cumhuriyeti'nin iş birliği öngörülüyor. Ancak Uganda'nın denize kıyısı olan bir ülke olmadığını ben biliyorum, tekrar haritadan da teyit ettirdim, denize kıyıdaşlık gibi bir durumu yok. Acaba buna neden ihtiyaç duyuldu? Yani deniz haydutluğuyla mücadele anlamında da bu konunun anlaşmaya girmesinin sebebi nedir? Bilgi verirseniz çok seviniriz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kıran...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Sayın Vekilimizin sorusuna cevaben, 42 misyonumuzda şu an 19 askerî ataşemiz mevcut. Uygun görürse ben hangilerinde olduğunun listesini kendisine daha sonra takdim edeceğim.

BAŞKAN – İkinci soruyla ilgili olarak Sayın General mi cevap verecek acaba, deniz haydutluğuyla ilgili?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL MEHMET AVCIOĞLU – Sayın Başkanım, milletvekilimizin sorusuna cevap vereyim: Kendilerinin talebi üzerine, özellikle nehirler ve nehirlerin devamında da denize açılma aşamasında, ileriki aşamada kendilerinden bu konuda mücadele edileceği talebi bize geldiği için, ileriki aşamayı karşılamak amacıyla şimdiden bu şekilde bir husus da anlaşmaya konulmuştur.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Öncelikle, verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz.

Ben Sayın Bakan Yardımcımıza ve ilgili bürokratlara sormak istiyorum: Uganda'daki insan hakları durumu nedir, Türkiye nasıl değerlendiriyor ve Uganda'yla böyle bir askeri iş birliği anlaşması yapılması orada yaşayan insanların yani Uganda halkının hak ve özgürlüklerinin daha fazla kısıtlanmaması sonucunu doğurabilir mi? Bu konuda anlaşmada herhangi bir madde var mı ya da sizin kaygılarınız var mı? Genelde biz burada ele alırken anlaşmaları, tabii ki Türkiye'nin çıkarları esastır ve en üsttedir ama yapacağımız bir anlaşmadan orada yaşayanların da zarar göreceği olması, hele hele konu askeri bir konuya silah transferini vesaireyi ilgilendirebilecek bir konuya acaba bu tür sonuçlar doğabilir mi kaygısını taşıyarak soru sormak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Değerli Vekilim, tabii, Türkiye her zaman özgürlük-güvenlik dengesinin hassas bir çizgide olduğu bilinciyle bu anlamda güvenlik kaygılarıyla aldığı tedbirleri uluslararası mevzuat, uluslararası hukuk çerçevesinde hayata geçirmeyi hedeflemiş ve bu anlamda askeri iş birliği anlaşmalarını da bu çerçevede akdetmiş bir ülke. Bu anlamda hiçbir ülkede biz insan hakları ihlallerinin olmasını arzu etmeyiz. Bu askeri iş birliği anlaşmalarını da açıkçası uluslararası sözleşmelere saygının da bir gereği olarak insan hakları aleyhine olduğunu düşünmüyoruz açıkçası ve bunu hiçbir ülkede arzu etmeyiz. Bu anlamda bu anlaşmayı biz Uganda'daki insan hakları ihlallerinin aleyhine bir anlaşma olarak görmüyoruz. Her ülkenin bağlı olduğu uluslararası hukuk çerçevesinde sözleşmeler var ve bu sözleşmelere her ülkenin riayet etmesini arzu ederiz. Her ülkenin de özgürlük-güvenlik dengesine riayet etmesini temenni ederiz.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Uganda'daki hak ihlalleri konusunda...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Bunları yakından takip ediyoruz tabii. Yani bu anlaşmanın orada sivil halka, masum halka bir tehdit olduğu düşüncesinde olmadık, bunu da arzu etmeyiz açıkçası. Onu özellikle kayda geçirmek isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen başka üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE UGANDA CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA ASKERİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 1 Haziran 2016 tarihinde Kampala’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanlığı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1454) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan’ın özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin -şayet varsa- 14 Ekim 2019 Pazartesi günü saat 12.00’ye kadar Komisyonumuza iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 9’uncu maddesine geçiyoruz.

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/1534) esas numaralı Kanun Teklifi 9 Ocak 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 14 Ocak 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26’ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük olmuştur.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, Kamerun, Sahraaltı Afrika’yla giderek gelişen ilişkilerimiz bağlamında önem verdiğimiz, önemli bir ülke. İş birliğimizi hızla geliştiriyoruz. Bildiğiniz gibi, 2010 yılında Kamerun’da başkent Yaunde’de büyükelçilik açtık, Kamerun da geçtiğimiz yıl Ankara’da büyükelçiliğini açtı ve karşılıklı olarak misyonlarımızın açılmasıyla bu irademiz de somut, yeni bir eser kazandı ve bu ivmeyi hızla sürdürüyoruz.

Kamerun, doğal zenginlikleri ve yetişmiş insan gücü bakımından önemli bir potansiyele sahip, bu potansiyeli de değerlendirmek istiyoruz. Güvenlik, savunma, sağlık, ekonomi, kültür ve eğitim gibi birçok alanda imzalanan anlaşmalarla ilişkilerimizin hukuki zeminini de güçlendirdik. Ticaret hacmimiz 2018 yılında bir önceki yıla nazaran yüzde 30 artış göstermişti. Yine, hızla gelişiyor, karşılıklı

ticaretimizle birlikte iş adamlarımızın, iş insanlarımızın Kamerun'daki yatırımları da artıyor. Bir firmamız Kamerun'da çok büyük, 50 bin kişi kapasiteli bir stadyum inşa etti, temmuzda tamamlandı. Yine, bir firmamız önemli yol projelerini üstleniyor. Yine, diğer Türk firmalarımızın hastane inşası ve enerji üretimi projelerine kısa sürede başlamasını arzu ediyoruz.

Ticari ilişkilerimizi tamamlayıcı nitelikte Kamerun'la diğer alanlarda da yeni iş birlikleri teşkil etmeyi hedefliyoruz. Bu bağlamda ülkemizin artan savunma sanayisi kapasitesinin ve gelişen askeri eğitim tecrübemizin getirdiği imkân ve fırsatlardan istifade ederek, terörle mücadele eden Kamerun'un askeri kapasitesine de askeri iş birliğimizi güçlendirmek suretiyle katkıda bulunmak istiyoruz. Bu anlayışla geçen yıl Kamerun Savunma Bakanının ülkemize ziyareti ve akabinde Savunma Sanayisi İş Birliği Toplantısı'nın düzenlenmesi önemli bir milat oldu. Kamerun'un, yine, Uganda gibi savunma sanayisi pazarımız açısından önemli bir ülke olduğunu düşünüyoruz.

Bu anlamda bu anlaşma da bütün bu ilişkilerimizde yakaladığımız ivme ve savunma sanayisi özelinde hayata geçirmeyi arzu ettiğimiz, gerçekleştirmeyi arzu ettiğimiz potansiyeli tam anlamıyla hayata geçirmemiz için önemli bir eşğin aşılması anlamına geliyor. Kamerun tarafında bir an evvel karşılıklı olarak bu anlaşmayı hayata geçirdikten sonra, inşallah, bu anlamda hızlı bir gelişim kaydedeceğimize inanıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Avcıoğlu, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL MEHMET AVCIOĞLU – Sayın Başkanım, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması'yla iki ülkenin Silahlı Kuvvetleri arasında askeri eğitim ve öğretim, karşılıklı ziyaretler, tatbikat ve eğitimlere katılım sağlanması, savunma sanayisi, askeri istihbarat bilgilerinin mübadelesi, lojistik destek, askeri tıp ve sağlık hizmetleri, muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri, barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğuyla mücadele operasyonları ve terörizmle mücadele gibi savaş haricindeki harekâtlar, haritacılık ve hidrografi, mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi, askeri, bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımı amaçlanmaktadır.

Her iki ülke Silahlı Kuvvetleri arasında herhangi bir düzenli toplantı mekanizması bulunmamaktadır. İkili askeri ilişkiler orta seviyede sürdürülmektedir. Her iki ülkede de askeri ataşelikler bulunmamaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE KAMERUN CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA ASKERÎ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 30 Ocak 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1534) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimiz varsa 14 Ekim 2019 Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini istirham ediyorum.

Gündemin 10'uncu ve sonuncu maddesine geçiyoruz.

10.- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın; Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi.

(2/1535) esas numaralı Kanun Teklifi 9 Ocak 2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 14 Ocak 2019 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir. 26'ncı Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen anlaşma dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük olmuştur.

Sayın Kıran, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI YAVUZ SELİM KIRAN – Sayın Başkanım, ülkemiz ile Kamerun arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması Ocak 2018'de imzalandı. Yine, az önceki anlaşmayı da destekleyici mahiyette, bu anlaşmayla egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı üzerine ve ulusal mevzuat ile uluslararası hukukun kapsamı dâhilinde askerî iş birliği alanlarının çeşitlendirilerek geliştirilmesi ve aynı zamanda, bu iş birliği uygulamasının ayrıntılarının belirlenmesi hedefleniyor.

Anlaşmayla genel olarak ülkelerimiz Silahlı Kuvvetlerine mensup personelinin birbirleri ülkesindeki askerî eğitim ve öğretim kurumlarındaki eğitim ve öğretim faaliyetleri ile birlik, karargâh ve kurumlarda görevbaşı eğitimlerine katılabilmeleri, ortak tatbikatlar düzenlemeleri, eğitimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmaları ve bu kapsamda eğitici, danışman, gözlemci ve uzman personel mübadelesinde bulunmaları gibi hususlar düzenleniyor.

Sahraaltı Afrika'da -az önce de ifade ettiğim gibi- Kamerun'la hızla ivme kazanan ilişkilerimiz bu anlaşmayla askerî anlamda da güçlenmiş olacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın General, buyurun.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ TUĞGENERAL MEHMET AVCIOĞLU – Sayın Başkanım, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması'nda iki ülke Silahlı Kuvvetlerine mensup personelin diğer ülkedeki askerî eğitim ve öğretim kurumlarındaki eğitim ve öğretim faaliyetleri ile birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimlerine katılabilmeleri, ortak tatbikatlar düzenlemeleri, eğitimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmaları ve bu kapsamda eğitici, danışman, gözlemci ve uzman personel mübadelesinde bulunmaları gibi hususlar düzenlenmektedir.

Her iki ülkede askerî ataşelikler bulunmadığı ve askerî ilişkilerin de orta seviyede sürdürüldüğü görülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığı cihetle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE KAMERUN CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA ASKERÎ EĞİTİM İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 30 Ocak 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İle Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının” onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(2/1535) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyon raporu hakkında İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün özel sözcüler olarak atanmasını teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporuna muhalefet şerhi koymak isteyen üyelerimizin 14 Ekim 2019 Pazartesi günü saat on ikiye kadar muhalefet şerhlerini iletmelerini istirham ediyorum.

Sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yok ise Dışışleri Komisyonunun 27'nci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı 1'inci toplantısını kapatıyorum.

Bir sonraki toplantımızı 16 Ekim 2019 Çarşamba günü saat 14.30'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışışleri Bakanının katılımıyla yapmayı planlıyoruz.

Komisyon üyelerimize tekrar teşekkür ediyorum, hayırlı günler.

Kapanma Saati: 12.22

